

Krav på bättre arbetsmiljö för socialsekreterare

Arbetsmiljöverkets pågående nationella granskning av socialsekreterares arbetsmiljö visar att stödet från chefer brister på flera sätt och att yrkeskåren behöver hantera riskerna för hot och våld bättre.

En av fyra socialsekreterare lider av psykiska påfrestningar, såsom sömnbesvär, 18 procent, samt oro och ångest, 14 procent, enligt rapporten Arbetsorsakade besvär 2016. Samtidigt har antalet anmälningar om arbetssjukdomar inom yrket ökat med 123 procent mellan 2014–2015, visar Arbetsmiljöverkets arbetsskadestatistik.

Arbetsmiljöverket genomför en utökad nationell inspektionsinsats fram till slutet av 2017. Preliminära resultat visar att många av de krav arbetsmiljöinspektörerna ställer grundar sig på de nya reglerna om social och organisatorisk arbetsmiljö. De började gälla i mars 2016 och rör stress och psykisk belastning kopplat till arbetet– frågor som tidigare ansetts ”mjuka”. Reglerna understryker vikten av balans mellan krav och resurser.

– Den obalans vi ser mellan krav och resurser för yrkeskåren är allvarig. Det krävs mer stöd för att kompensera för den tunga psykiska belastning det innebär att hjälpa de mest utsatta i samhället. Obalansen förklarar antalet sjukskrivna och att så många går till andra arbetsplatser, säger Eva Karsten, projektledare för inspektionen.

Arbetsgivarna brister också i sin skyldighet att förebygga risker genom att systematiskt och regelbundet undersöka och åtgärda riskerna.

– Våra inspektörer kräver att arbetsgivarna ska undersöka orsakerna bakom socialsekreterarnas höga personalomsättning och höga sjukfrånvaro. Den bristfälliga arbetsmiljön påverkar den enskilde socialsekreteraren såväl som yrkeskåren negativt. Samhället i stort drabbas också när socialtjänsten fungerar dåligt, säger Eva Karsten.

Andra vanligt förekommande brister som Arbetsmiljöverkets inspektörer ser:

- en för tung arbetsbelastning, som leder till höga sjukskrivningstal och hög personalomsättning
- brist på introduktion, bland annat att nyutexaminerade socialsekreterare får komplexa ärenden utan adekvat förberedelse
- för liten beredskap för hotfulla och våldsamma situationer.

Hot- och våldsrisker försämrar socialsekreterarnas arbetsmiljö

Bland de åtgärder som är aktuella enligt de preliminära resultaten av inspektionen finns att arbetsgivarna behöver stärka mentorskapet för nyutexaminerade socialsekreterare och tillgången till cheferna. Dessutom behöver arbetsgivarna skapa medvetenhet om, och åtgärder mot hotfulla och våldsamma situationer. Benägenheten att anmäla hot och våld är till exempel liten. Det visar både forskning och inspektörernas erfarenheter, enligt Eva Karsten. Det saknas ofta riskbedömning inför besök och hotfulla situationer.

– Det sänder signaler till socialsekreterarna att de inte kan visa svaghet och rädsla. Men klienters hotfulla språk sätter sig djupt och är en viktig del i den psykiska ohälsan för socialsekreterarna.

Inspektioner inkluderar samtal med tjänstemän och politiker

- Tillsynen över hela landet inkluderar små, mellanstora och stora socialkontor.
- Cirka 80 socialkontor har inspekterats hittills. Siffran gäller både ett tidigt pilotprojekt under 2015 och hittills under 2016.
- Som en del av inspektionen förs resultat och slutsatser vidare till tjänstemännen på socialförvaltningen och till politiker i socialnämnden.
- Hälften av Sveriges socialkontor ska ha granskats till och med december 2017.
- Det arbetade 42 000 socialsekreterare och kuratorer i Sverige, enligt 2015 års statistik. 85 procent av yrkeskåren utgjordes av kvinnor.

Kontakter på Arbetsmiljöverket:

Eva Karsten, arbetsmiljöinspektör och nationell projektledare för tillsynen, tel. 010-730 93 69

Presstjänsten: tel. 010-730 91 55

[Länk till Arbetsorsakade besvär, pdf, \(öppnas i nytt fönster\)](#)